

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torka in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo «Gorice». Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Trtna uš in politika.

I.

Kadarkoli in kjerkoli dobimo v roke knjigo, ki nam podaja uradne podatke o pódporah posameznih kronovin bodisi v tem ali onem oziru, vedno se prepričamo, da je naša lepa domovina, ki bi morala biti najkrasnejši vrt našega cesarstva, prava pastorka med deželami. Ni enkrat se nam ni še pripetilo, da bi položili tako prečitano knjigo iz rok ter zamogli vsklikniti: No, hvala Bogu, vsaj na tem polju se je vlada ozirala na nas relativno v večji meri nego na druge kronovine.

Ne! Ne delajmo slavni vladi krivice, vsaj v eni stroki smo vendar prvi, namreč pri zemljarini. Na tem polju uživamo prednost pred vsemi drugimi deželami; na zemljarini plačuje naša uboga dežela, tepena po vseh nezgodah, razmeroma vsaj dvakrat več nego vsaka druga avstrijska kronovina.

Da je temu tako, smo že nešteto krat naglašali in dokazali; da smo pa v drugih zadevah zadnji, k temu poglavju si dovoljemo zopet doprinesiti nov dokaz.

V roko smo dobili poročilo c. kr. poljedelskega ministerstva o razširjanju trtne uši v Avstriji v letih 1902 in 1903. Iz tega poročila se razvidi natanko, koliko vinogradskega sveta je bilo napadeno in končano po trtni uši v posameznih avstrijskih deželah, kaj se je tu in tam storilo v varstvo in prenovitev vinogradov in s kakimi sredstvi in v koliki meri podpira vlada upor proti tej vinogradski pošasti.

Prostor nam ne dopušča, da bi primerjali tozadevne razmere naše kronovine z vsemi drugimi; omejiti se moramo iz navedenega razloga le na Štajersko in Kranjsko. Poudarjati moramo pa še posebej, da uživa Tirolska, kakor povsod, tako tudi v tem oziru največjo naklonjenost avstrijske vlade, ki je dala deželnemu odboru tirolskemu poleg drugih različnih in izdatnih podpor v navedeni dobi 78.000 K samo v svrhu, da prouči in pripravi sredstva za akcijo proti filokseri. Vso akcijo vodi ravnateljstvo deželne kmetijske šole v S. Michele, sporazumno z načelnikom obeh oddelkov deželnega kulturnega sveta, katerim sta

na razpolago dva od vlade plačana komisarja.

Skupno površje vsega s trtami nasajenega sveta na Štajerskem znaša 24.056 ha. Od teh je po trtni uši okuženih 22.170 ha, povsem uničenih 11.000 ha in le napadenih 11.170 ha.

Kranjska ima 11.631 ha vinogradov, 8.150 ha je po trtni uši popolnoma končanih, le napadenih pa, ki dajajo še zmerom nekaj pridelka, je 2.503 ha, torej je sploh okuženih 10.653 ha.

Goriško-Gradiščanska ima 6.976 ha vinogradov, okuženih je 5.478 ha, povsem uničenih 2.600 ha, po uši šele napadenih je pa 2.878 ha.

Sedaj oglejmo si pa še zadevne državne podpore za izrecno navedene kronovine:

Štajerska je dobila od vlade za upravni leti 1902 in 1903 brezobrestnih posojil 400.000 K v gotovini, dobila je vrh tega 254.700 cepljenih kovčij in 92.900 divjakov, katere so bile prodane po tarifnih cenah, a izkupilo je dobila dežela. Poljedelsko ministerstvo je namreč odstopilo leta 1903 vse zadevne državne nasade deželi z jedinim pogojem, da odda dežela nepremožnim vinogradnikom leto za letom 130.000 cepljenih in divjih kovčij brezplačno.

Dalje je dobilo na Štajerskem 112 posestnikov državna darila v znesku 4.030 K za racionalno in uzorno prenovitev vinogradov in 1.700 K za nasadne vrte, za tretjo deželno trtnico 10.000 K, za ponk v trtoreji 10.349 K, za gumasta vezila 2.000 K in za brezplačno oddajo cepljenih ameriških kovčij posestnikom v treh sodnih okrajih še posebej 4.000 K. Država podpira to deželo tudi pri poskusih s takozvanimi hibridami (Hybridenfrage) in pri nakupu ogljikovega sulfata.

Kranjska je dobila za isto dobo 100.000 K za brezobrestna posojila, za trtnice občinam, društvom in posameznikom 10.400 K, za škropilnice 2.000 K, za razstavo grozdja na Krškem 300 K.

Koliko je pa dobila naša dežela?

Naša deželica je dobila 40.000 K brezobrestnega posojila in 5.477 K občinam in društvom za trtnice (goriška oko-

lica 3.512 K, Sežanščina 582 K in gradiščanski okraj 1.383 K).

Dodati moramo pa še, da je izdala vlada v letih 1902 in 1903 še 441.300 K za trtnice in druga sredstva proti trtni uši v kronovinah: Nižje Avstrijsko, Kranjsko, Dalmacija, Istra in Trst, za Moravsko pa še posebej 124.000 K.

Iz tega je razvidno, da ima Štajerska štirikrat več okuženega sveta nego Goriška, a ne oziraje se na druge dobrote in podpore od strani vlade, dobila je desetkrat večjo vsoto za brezobrestna posojila nego Goriška; Kranjska ima dvakrat več okuženega sveta nego Goriška, a dobila je 100.000 K brezobrestnega posojila proti 40.000 K, katere je dobila naša kronovina.

S kako marljivostjo in naporom vseh svojih močij se bori naše ubogo ljudstvo proti trtni uši kljubu pičli vladni podpori in prizadetih činiteljev, kažejo sledeči podatki, katere smo posneli tudi iz navedenega poročila c. kr. poljedelskega ministerstva:

Od vseh okuženih vinogradov je Štajerska prenovila 27%, Kranjska 37%, Goriška 46%; od vseh po trtni uši povsem uničenih vinogradov pa: Štajerska 35%, Kranjska 48% in Goriška 96%.

Dočim so vse druge po trtni uši okužene dežele prenovile od 7 do največ 48% (Trst 55%) vseh uničenih vinogradov, prenovila jih je naša sama sebi prepuščena deželica 96%. To naglašata tudi pohvalno označeno vladno poročilo; a želeti bi bilo, da ne bi vlada ostala le pri pohvali, marveč da bi to marljivost in skrb izdatnejše podpirala z vladno podporo.

Toliko za danes. Prihodnjič kaj več.

Dopisi.

Iz Sovodenj, dne 2. marca 1905.

— (Narodni greh v Sovodnjah, „Edinost“ in „Soča“). — Da ne bi kdo mislil, da smo Sovodenjci kar tako,

priča naj dejstvo, da se je zadnje čase mnogo pisalo o naših razmerah v domačih listih. Še celo tržaška „Edinost“ se je parkrat bavila z nami. V številki 59. z dne 28. febr. t. l. pa čitamo to-le:

„Narodni greh v Sovodnjah pri Gorici. S temi vrsticami nočemo žaliti nikogar, ampak namen naš je, da izrazimo željo, da bi se ne dogodilo več kaj takega, kakor se je dogodilo v Sovodnjah predminolo soboto zvečer. Stvar je bila taka-le: V Sovodnjah, tik Gorice, v čisto slovenski in narodno zavedni občini, ki ni bila še do sedaj predmetom „Legi Nazionale“ za stezanje njenih rok, je bila predminolo soboto zabava za vabljenje in (ako se hoče) nevlabljenje goste. Med povabljenici je bila tudi moja malenkost. Ali kako sem zastrel, ko sem videl na programu med drugimi točkami tudi italijanske pesmi in igre. Nisem mogel verjeti svojim očem. Kaj takega v Sovodnjah, v občini, v kateri ni niti sledi o kakih Italijanih! A koliko presenečenja sem doživel na zabavi sami! Skoro polovica udeležencev so bili Italijani. Od kodi pa ti ljudje, ki so se — da si so bili vendar v manjšini — jako objestno vedli?! Tako sem vprašal prijatelja. A ta mi je šepnil na uho, da so bili tudi Italijani vabljeni, kajti odbor da je italijansko-slovenski. Sovodnje, čisto slovenska občina, odbor pa italijansko-slovenski! V Sovodnjah nobenega Italijana, med udeleženci pa skoro polovica Italijanov. Kar pa me je najbolj zabolelo, je to; da so se nekateri Italijani blizo mene na skrivnem posmehovali, kadar so se izvajale slovenske točke. In nekateri so se kar odstranili, ko je bila slov. igra.

To ni lepo, to je za nas Slovence poniževalno, sramotno. Take zabave naj se ne prirejajo v čisto slovenskih vaseh, posebno pa ne v družbi naših smrtnih sovražnikov. To so neodpustni narodni grehi, ako se še pomisli, da je menda — ako se ne motim — tudi ena Slovenka italijanski igrala. Potem ni nobeno čudo, da je na vsej zabavi vladala neka napetost. Lahki naj igrajo v Furlaniji, ali kje drugje, slovenske občine pa naj puščajo na miru. In kadar prihajajo med nas, naj se vedejo taktno in spoštljivo do našega jezika in do naše narodnosti. To bodi v opomin prizadetim osebam, ki so zakrivila ta narodni greh. Kar neverjetno se mi zdi, kako so se mogli tako spozabiti možje, ki se imenajojo slovenske rodoljube. Nadejam se, da je bilo to zadnjokrat. X.“

Tako „Edinost“. Mi podpišemo z obema rokama to, kajti res žalosten pojav je, da se v sedanjih časih kaj takega

PODLISTEK

V znamenju mirú.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

— Hej, fantje, le pijte, še ga dobimo. Desetino bomo te dni pobirali in v zameno dobimo doli od naših ljudij to sladko kapljo.

— Juhej, juhej!

— Fantje, poslušajte! Vi ste ljudje, moji domačini in na vas se zanesem. — Nov črnc je prišel danes, kakor ste slišali, a tudi ta nas ne bo uganjal, mi ga bomo ugnali, mi.

— Doli ž njim, doli! Pijani nemški hlapci so tulili od veselja, ko so slišali svojega gospoda.

— Le počasi, le mirno. Prenaglitu se ne smemo, sicer bi bilo morda slabši za nas.

— Juhej, juhej!

In obkolili so oskrbnika.

— Vsi kakor jeden morate biti trdni, niti jeden ne sme manjkati. Prisezite mi to!

Oči so mu sevale kakor oglje, nikdo se ni upal upirati temu pogledu.

— Vsi, vsi, kričali so hlapci, da je odmevalo daleč tja po okolici.

Dvignili so tri, štiri goreče baklje in njihovi obrazi so odsevali od smolnega plamena.

— Dobro, dečki, dobro — oskrbnik je pohvalil svoje ljudi in ukazal jim dati še pijače. —

Polnoč je že minula, baklje so pogorele, tu pa tam po dvoru so ležali hlapci in smrčali kakor za stavo.

Zunaj za plotom je lajal pes, luna je plavala po jasnem obnebu...

IV.

Lepo jutro je bilo drugi dan vstalo izza gorá, kakoršnih je le malo na jesen.

Solnce je prilezlo že na nebeški obok, pozlatilo je sivo glavo starega Čavnja, potem so šli žarki nižje in nižje in slednjič so se razsuli tudi nad hišami naših gorjanov.

Kovač je takrat že nabival po železu, da so iskre frčale na vse strani. Mudilo se mu je, šele pred par dnevi je dobil toliko novih naročil, da ni utegnil niti toliko narediti, kolikor so zahtevali od njega.

— Presneto, da bi ti ljudje vsaj prej prinesli, dejal je sam sè sabo in si obrisal pot z visokega čela. — A vse zadnji dan, potem pa delaj in naredi vsakemu hitro.

In koval je dalje, a naenkrat se je vstavil.

Kaj je bilo to? Zvonec? Da, čisto tak glas.

Sem od one strani, kjer je kapelica sv. Jožefa, je prihajal.

— Maša, šinilo je Jernejčetu v glavo. In vrgel je kladivo od sebe, odvezal je predpasnik in oblekel sivo domačo suktnjo. Na glavo je nataknil polhovko in zaklenivši duri je hitel proti cerkvi. —

Gospod Anton je vstal tisto jutro zgodaj in poskrbel vse potrebno za sv. daritev. Poklical je starega cerkovnika in ta ga je peljal v cerkev, kjer je bila v stranskem kotu stara omara.

— Tu notri so bukve in mašne srajce, dejal je ta in odprl vrata.

Iz omare je zadišalo po trohnelosti, mala siva miška je skočila čez pregrizeno mašno srajco.

— O ti golazen ti, še svetih reči ne pusti v miru, hudoval se je cerkovnik, in tako dobro sem bil zaprl pred tremi leti.

Gospod Anton se je nasmehnil, potegnil je misale s police, a tudi ta ni bil dosti na boljšem, tudi temu niso male glodalke prizanašale.

— Oh, ježeš, ježeš, klical je cerkovnik, a gospod Anton ga ni dosti poslušal, pripravil je vse potrebno in poklical dečka, da bi mu stregel pri sv. maši.

Začela je sv. daritev, cerkovnik pa je zvonil in zvonil. Vlačil je za vlačno vrv in molil očenaš za očenašem...

Nikogar ni bilo v cerkvi, votlo je odmeval mašnikov: „Pax vobiscum“ od stene do stene. —

(Dalje prih.)

godi v čisto slovenski občini. Ničev je izgovor, da je bil vstop omejen le na vabljen, kajti fakt je, da se je pri zabavi italijanski igralo in pelo. Ljudje božji, kaj bi rekli naši narodni nasprotniki, ako bi se drznili Slovenci kar meni nič tebi nič v kaki čisto italijanski občini prirediti kako zabavo! Ali bi ne bil na mah celi Izrael po koncu? In govora o skrutenju zemlje Romula in Rema bi ne bilo ne konca ne kraja. — Nekateri Slovenci pa so toliko narodno „zavedni“, da dajejo prostora v naši sredini tistim Italijanom, o katerih je znano, da raje sami trpijo, nego bi se s Slovenci borili bok ob boku za grizljive belega kruha raz bogate obložene nemške mize.

Tudi „Soča“ od srede je doslovno ponatisnila to, kar je „Edinost“ v tem oziru pisala in dostavlja na koncu to-le:

„Opomba uredništva: Tudi mi smo čuli o tem (namreč o tem, kar je „Edinost“ pisala) in baš smo hoteli napisati slično notico, ko nam je prav prišel dopis v „Ed.“ Župan Bianchi je bil povabil razno laško gospodo iz Gorice, tudi c. kr. uradnike. — Take so pač posledice, če ne županujejo po naših občinah naši možje, kar smo ožigoslali lani ob volitvah gledé na Sovodje in Renče. Pred vsem pa je to posledica klerikalne gonje po sovodnjski občini. Kdo pa bo županoval, če bo vsaki dan obrekovan v farovškem listu?! Barona Bianchija pa pustijo klerikalci lepo v miru, in o takem narodnem grehu, kakor opisani, nimajo nijedne grajalne besede. Taki so sadovi klerikalne gonje po deželi!“

Zdaj nastane vprašanje, kdo je v prvi vrsti zakrivil ta narodni greh? In odgovor se glasi: Ta narodni greh je zakrivil „Sočin“ goreč pristaš in sotrudnik, ki bi šel v ogenj za njo, A. F., učitelj v Rupi, a stanujoč v Sovodnjah. On je bil avkor in aranžer cele zabave, na kateri se je italijanski igralo in pelo. Pri njem so se vršile priprave za zabavo. On in edino on je kriv, da se je onečastila slov. zemlja z ital. igrami. O „Soča“, ki tako rada naprtuješ na takozvane „klerikalce“ take narodne grehe in kakor si tudi to pot storila, njega, svojega sotrudnika dobro primi in povej mu v brk, kar mu tiče. Zatorej mi Sovodnjenci odločno odklanjamo „Sočino“, nam namenjeno lekcijo za narodni greh, katerega je zakrivil njen pristaš, ki ni niti naš domačin.

Naj se mi dovoli še par vrstic. „Soča“ pravi, da je tudi ona čula o tem narodnem grehu in da je ravno hotela napisati slično notico. — Ne, „Soča“, ni tako. Ako bi imela tak namen, bi to storila že poprej. Izšlo je več števil po ti famozni zabavi, a „Soča“ ni črhnila, čeravno je dobro vedela, da se je italijanski igralo in pelo. Saj so se v njeni tiskarni tiskala vabila, na katerih so bile italijanske točke! Kajpada, pozabnost se je hotelo vse skupaj oteti. Ko paje neki „X.“ v „Edinosti“ spravil vse na dan, se je spravila „Soča“ na nas, češ, da smo mi vsega krivi, ker imamo za župana bar. Bianchija. A pri tem se je močno vgrizla. Aranžer cele zabave je bil „naprednjak“ in veselica se je vršila tudi pri „naprednjaku“ Kodermatzu, katerega jemlje „Soča“ tako v zaščito. Evo torej, kdo je kriv tega narodnega škandala. Kodermatz bi moral prostore odpovedati, pa bi bilo vsega konec. A pohlep po svetlih kronikah zatre v marsikomu narodno zavednost.

Nimamo namena, da bi branili bar. Bianchi-ja (saj ga je „Soča“ še pred nedavnem povzdigovala v deveta nebesa), ali resnici na ljubo moramo povedati, da bar. Bianchi je bil na zabavo le vabljen in ni imel nobenega stika z veselico. Kar se tiče očitanja, da smo ga izvolili za župana, naj „Soča“ le molči o tem, ker so ga postavili na županski stolec prej kot mi njeni pristaši proti naši volji.

Da nismo mi o tej ital.-slov. zabavi nič pisali, za to smo imeli tehtne razloge. A ker smo bili po nerodnosti „Soče“ popolnoma po nedolžnem izzivani, pa naj svet izve resnico.

Iz Tolmina. — (Soška podružnica slovenskega planin-

skega društva v Tolminu.) — Ta podružnica bo imela prihodnjo nedeljo 5. t. m. svoj občni zbor v prostorih „Narodne Čitalnice“. Treba bo v društvu marsikaj ukreniti in popraviti, kar se je do sedaj žal zanemarilo. Pomisliti se mora, da se odpre z novo železnico širšemu svetu vsa divna krasota soških planin, katera je bila do sedaj le malo znana. Posledica tega bo, da bodo prihajali ogledat si te krasote toliko prijatelji, kolikor sovražniki našega naroda in nevarnost preči velika, da nas ti poslednji preplavijo in nam prevzamejo prvenstvo v planinstvu na naših gorah. To bi pa bilo za nas ne le sramota, ker bi s tem kazali tujcem svojo nebriznost, šibkost ali celo nezmožnost za moderno napredovanje napram drugim narodom, nego tudi velika nevarnost v narodnem pogledu. Dobro nam je znano, kako žilavo in agresivno je nemško planinsko društvo in ker je le-to v gmojnem oziru zelo krepko, smemo z vso gotovostjo pričakovati, da bo vsled nove železnice z vso svojo možjo sililo na naše planine, prisvajalo si novih poti, novih koč itd. Na svoji zemlji bodemo morali gledati tuje napise, tuje ljudi, tujo last in pri tem še prenašati žaljenja! Uže sedaj si upajo ti naši prijatelji usklikati: „Škoda, da je ta krasna dolina last prokletih Slovencev“ — in kaj si bodo upali ti sinovi „herrenvolka“ kesneje, ko nam zasedejo s svojimi kočami najlepše dele planin!

Mi, ki smo tu, moramo pa skrbeti, da se ta nevarnost odstrani. A vspeh dosežemo le tedaj, kadar napravimo sami to, kar bi sicer tujec storil preko naših glav. Na delo torej!

Na napovedanem občnem zboru bo prilika, da se pogovorimo, kaj in kako, da se posvetujemo o potrebnih ukrepih za prihodnost, da se izvoli odbor, ki bo unet za planinstvo itd. Dolžnost je torej vsakega unetega hribolazca, da, vsakega rodoljuba, da se udeleži občnega zbora ter da se svojimi nasveti pripomore do lepšega procvitanja prepotrebnega društva in s tem pomaga tudi narodni misli.

Na občni zbor so vabljeni torej ne le člani društva, nego tudi vsi drugi rodoljubi, katerim je mar, da se razvije naše planinstvo v našem in ne tujem duhu.

Na svidenje torej v nedeljo v Tolminu! Hribolazec.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek je posl. zbornica nadaljevala razpravo o obrtni noveli. V ti seji odgovarjali so na razne interpelacije minister za poljedelstvo, finančni minister in deželnoobramski minister. Zadnji je odgovarjal na interpelacijo posl. Völkla glede vojaka Handlerja, o katerem je interpelant trdil, da je v graški bolnišnici umrl brez vsake zdravniške pomoči in zanemarjen od vseh. Minister Welsersheimb je rekel, da je preiskava dognala, da je ta trditvev popolnoma neutemeljena in da se je za vojaka za časa njegovega bivanja v bolnišnici vestno skrbelo.

V večerajšnji seji poslanske zbornice ni zadobil nujni predlog socialca Schuhmeierja, ki je predlagal, naj se izvoli posebna komisija za preiskovanje razmer v vojaških bolnišnicah, potrebne večine. Stavljениh je bilo več interpelacij glede mučenja vojakov tako, da je čitanje istih spopolnilo celo sejo.

Natančneje poročilo o ti seji priobčimo prihodnjič. Prihodnja seja bo v četrtek.

Gosposka zbornica.

Gosposka zbornica je v pondeljki seji odobrila v drugem in tretjem branju zakon o vojaških novincih, predlogo o refundiranju in več manjših predlog. Prof. Auersperg povdarjal je pri ti priliki, da ne kaže več molčati o razmerju med Avstrijo in Ogrsko. Domobranski minister Welsersheimb pa je naglašal, da nima nikdo drugi odločevati glede armade, nego vladar sam.

Proračunski odsek.

Proračunski odsek je vsprejel v sredo v svoji seji postavko glede državne podpore parobrodnemu društvu Lloyd. Znižal pa je svoto, katero je dobival Lloyd od države za svoje vožnje v Afriko, od 1,400.000 kron na 1,080.000

kron, kakor je predlagal poročevalec Vuković, ki je rekel, da zadostuje na leto 9 voženj v Afriko mesto 12, kakor je bilo do sedaj določeno. Na predlog poslanca Bernreitherja izvoli se pododsek iz 7 članov, ki naj proučuje, pod kakimi pogoji naj bi se napravila z Lloydom nova pogodba, ko poteče sedanja, ki je veljavna le še do konca leta 1906.

Domobranski minister prof. Welsersheimb.

Listi poročajo, da odstopi domobranski minister prof. Welsersheimb v najkrajšem času ter da bode njegov naslednik poveljnik armadnega zbora v Jožefovem Schönaich.

Ogrska kriza.

„Pester Lloyd“ poroča z Dunaja: Kakor se v obveščenih krogih govori, bo dr. Aleksander Wekerle v najkrajšem času poklican na Dunaj pred vladarja. Krona je baje pripravljena poveriti omenjenemu državniku sestavo novega kabineta na nastopni podlagi: v vojaškem pogledu se takoj natančno izvrše sklepi odseka devetih članov; v gospodarskem pogledu se ohrani carinska skupnost v kakoršnikoli obliki do prenehanja trgovinskih pogodb, eventualno za daljšo vrsto let, medtem se pa vrše pogajanja med obema vladama ter skleneta oba parlamenta novo uredbo glede gospodarskih odnošajev, eventualno tuda na novi podlagi.

Novi gornjavstriljski namestnik baron Handel je v sredo nastopil svojo službo.

Odpoved trgovinskih pogodb.

Diplomatični zastopniki nemškega cesarstva v Rimu, Bruselju, Bernu in Belemgradu so v torek odpovedali obstoječe trgovinske pogodbe z Italijo, Belgijo, Švico in Srbijo na isti način, kakor se je to zgodilo v Bukareštu in na Dunaju.

Dogodki na Ruskem.

Semertje se po raznih mestih in v posameznih tovarnah sicer še ponavljajo stavke, a na sploh vrnili so se v pretežni večini delavci zopet na delo. O tisti splošni stavki v Petrogradu, katera je imela pričeti ta teden, po poročilih židovskih listov, in katere bi se bilo v Petrogradu imelo udeležiti nad 80.000 delavcev, ni danes duha ne sluha.

Obisk velike kneginje Elizabete v celici morilca velikega kneza Sergija.

O tem obisku priobčilo so ruski listi med drugim tudi to-le: Pred vratmi celice je velika kneginja zaukazala osebam, ki so jo spremljale, naj ostanejo zunaj, sama pa je stopila v celico ter zaprla vrata za seboj. Morilec je sedel, vtopljen v misli in ko je zagledal vstopivšo, je v začetku menil, da ima pred seboj kako znanih moskovskih dam dobrodelnega društva. Ko se je pa velika kneginja dala pripoznati ter ga vprašala o vzrokih umorstva na velikem knezu Sergiju, je bil zločinec v začetku nekako v zadregi ter je močno prebledel. To je trajalo pa le nekoliko trenutkov. Kmalu se je zavedel, ter je pričel veliki kneginji slikati grozen položaj, v katerem se na Ruskem nahajata narod in društvo radi brezmejnne samovolje uradnikov, omenil je pogubljivi vpliv, ki ga je imel veliki knez Sergij na razvoj dogodkov v Rusiji ter je rekel: „Jaz sem izvršil voljo revolucionarnega odbora“. Velika kneginja je vse to mirno poslušala ter potem rekla: „Odpuščam ti, ti nisi vedel, kar si storil, Bog naj razsodi med teboj in velikim knezom, jaz se pa hočem zavzeti za to, da se ti podari življenje“. In v znamenju tega oproščenja je vzela svoj zlati naprsni križec ter ga dala morilcu. Morilec je pokleknil pred veliko kneginjo, objel njeni nogi, poljnil rob njene obleke ter pri tem slno ihtel. Velika kneginja se je pol ure mudila v celici, in ko je zapustila morilca, je isti sedel kakor okamenel. Velika kneginja je z objokanimi očmi in vsa razburjena prišla iz celice. Govori se, da je takoj izjave morilčeve sporočila carju v Carskoje selo.

Rusko-japonska vojska.

V centru in na desnem krilu je bilo v noči na sredo vse mirno, dočim je na levem ruskem krilu divjal trdovraten boj. Vztočni oddelek v Kudiasanu je odbil silne napade Japoncev ter obdržal svoje pozicije, ker mu je prišla na pomoč ena kolona, ki je napadla Japonce na zapadni strani. Potem, ko je pa ta kolona zasedla samo dve soteski, so Japonci silno pritisnili nanjo, ter je imela mnogo izgub. Ruska sprednja straža je bila blizu Ubenuvuza trikrat napadena od sovražnika, toda odbila je vse napade. Dalje proti zapadu so Japonci ob 3. uri po noči napadli sotesko Gutulin; nekoliko napadov so naše čete odbile. Okolo 9. ure dopoldne je boj ponehal. Ruska sprednja straža se je iz sprednjih utrd, katere je japonsko topništvo razdejalo, umaknila na bližnje zadej ležeče,

bolj utrjene pozicije. Okolo 6. ure zjutraj so Japonci napadli Nansanpu, toda bili so odbiti. V sredo zjutraj so pričeli obstreljavati Japonci vse okolice ob Putilovem griču. Na desnem ruskem krilu se je vršilo živahno streljanje topništva.

**

V sredo zjutraj je dospel v Petrograd general Steselj s svojo soprogo ter je bil na dvoru vsprejet od vojnega ministra generala Saharova in načelnika generalnega štaba, generala Fralova. Soprogi Steseljevi so dame portarturskega odbora poklonile šopek cvetlic. General Steselj se je ob hurá-klicih podal v paradno dvorano. Tukaj ga je nagovoril general Bogdanovič ter naglasil, da general Steselj zopet vidi Rusijo, ki je v neprilikah radi neuspehov na bojišču in radi notranjih nemirov. General Steselj je v svojem odgovoru izrazil svoje prepričanje, da niso nemirov provzročili Rusi, ampak da je to delo Japoncev, ki so na ruske pozicije na bojišču poslali vse polno proglasov.

General Steselj je bil v četrtek popoldne v Carskem Selu vsprejet od carja v avdijenci.

**

General Kuropatkin je brzojavil dne 27. m. m.: Sovražnik je prodril proti našim četam do Banjapudze, toda bil je odbit; tudi napadi Japoncev pri Gutulinu in Bejulinu so bili odbiti. Naši lovci so sovražnika ob vsej fronti nadlegovali; isti so metali v vas Sandepu granate, vsled česar je tamkaj med sovražnimi četami nastal velik strah. Ob 10. uri zvečer sem prejel poročilo, da so Rusi zavzeli predmostno utrdbo mostu čez reko Šaho, pri čemer je bilo zaplenjeno mnogo raznega orožja. Brzojavka generala Kuropatkin od torca se glasi: Naše sprednje čete pri Kudazi držé svoje pozicije. Po ljutem boju so bili Japonci pri Gutulinu odbiti.

**

Boj med topništvom se razteza preko vse fronte v dolgosti 120 vrst. En oddelek, ki se nahaja na vzhodu pri Kudiazu je potisnil Japonce nazaj; istotako so bili tudi iz Tunsilajlna pregnani v okolico soteske Gutulin, kjer se je unel boj mej pehoto. Okolico ob Putilovem griču so Japonci obstreljevali z enajstcolnimi topovi. Ruske baterije so na streljanje odgovarjale. Ob mostu čez reko Šaho se bje ljut boj. Mali gozd, ki se nahaja v bližini, je prešel v japonske roke, ki so ga konečno zasedli. Siro se govori, da je ena japonska divizija, ki je na skrajnem ruskem boku marširala ob reki Liao, dospela v Kalano. Zgube niso velike, ker prešibke čete izvajajo napade.

**

General Kuropatkin je brzojavil dne 1. t. m.: Japonci so napadli naše pozicije pri Ubenuputsa; naš oddelek je obdržal pozicijo. O dogodkih pri Kudiasu ni dospelo nikakih poročil. Boj okolo soteske Tuntsian je trajal do večera. Danes smo zopet pričeli ofenzivo. V Gutulinu smo zasedli zopet eno utrdbo. — Ena japonska baterija nas je obstreljevala s šrapneli, toda naše baterije so jo prisilile, da je umolknila. V smeri Kandolisan obstreljuje sovražnik naše pozicije; kanonada traja na vsej fronti druge in tretje armade. Proti večeru so Japonci pričeli ofenzivo v dolinah reke Hunho in Liaho in sicer v severni smeri.

**

Druga brzojavka generala Kuropatkin od četrtka poroča: Naš oddelek pri Ubenuputsa je po boju obdržal svoje pozicije. Načelnik generalnega štaba pri sprednji četi Mojihiko je padel. Na desnem boku je bil oddelek pri Kudiasu od Japoncev napaden, sovražnik je bil pa z ogromnimi izgubami odbit. Ena stotinja je bila popolnoma uničena.

Pri vasi Tomagušan je prešla neka višina, ki gospoduje nad vso ravnino in ki je nekočkrat menjala posestnika, nazadnje v naše roke. Nasproti naši poziciji pri Kandolinsanu je naš oddelek zapodil Japonce z bajoneti pri Kanšinu. Na desnem boku so bili Japonci odbiti. Ob 9. uri zjutraj je prodril sovražnik do Putilovega griča.

**

General Putilov je sporočil, da je bil prvi napad odbit. Naše izgube v sredo so neznatne. Ofenziva ob reki Liaho se nadaljuje; bile so podvzete shodne mere proti objemalnemu gibanju.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Pravna praktikantka gg. Gustav pl. Benedikty in Matija Lavrenčič imenovana sta sodnima avskultantoma, in sicer prideljen je prvi

deželnemu sodišču v Trstu, drugi pa okrožnemu sodišču v Gorici.

C. kr. namestnik je imenoval namestniškim koncipistom konceptnega praktikanta dra. Jurija Schlögl pl. Ehenkreuz v Poreču.

Premeščenje v orožniški službi. — Poveljnik orožniškega oddelka v Gorici, ritmajster g. Silvij Piantoni premeščen je v isti lastnosti v Brno na Moravsko.

Smrtna kosa. — V četrtek umrl je v Gorici v 88. letu svoje dobe g. France Pitamic, c. kr. okrajni predstojnik v pokoju in bivši notar. Pokojnik služboval je kot uradnik izključno po listi in je postal pred svojim vpokojenjem okrajni predstojnik v Vodnjanu. Leta 1869, o priliki reorganizacije političnih in sodnih uradov, postavljen je bil v disponibiliteto in ni bil več poklican v službo. Zaradi tega zaprosil je kasneje za mesto notarja v Sežani, katero je tudi udobil. Notarsko službo v Sežani začel je izvrševati leta 1876, kjer je ostal do leta 1889, v katerem letu je to službo ostavil ter se naselil v Gorici. Pokojnik rodil se je v Volčah pri Tolminu 1. oktobra 1817.

Za „Šolski Dom“ prejelo upravništvo „Gorice“: Teodor Hribar v Gorici 2 K.

Predsedništvu so plačali: volilo pokojnega kurata Kristijana Štibilja v Brancici 50 K; Franc Kranjec, župnik v Šmarjah, zbral pod geslom: „Lepa naša domovina“ pri g. Ozbiču na Svinem 18 K; Slovensko katoliško podporno in izobraževalno društvo v Kobaridu nabralo pri svojem zabavnem večeru 26 K; Solkanci zbrali v Atenah 25 K (ravno toliko za otroški vrt v Solkanu); družba „Slovenska beseda“ v Gorici darovala 16. febr., 22. febr. in 28. febr. po 1 K, skupaj 3 K; neka dobrotnica v Gorici 30 K, (zadnjič po pomoti razkazanih samo 15 K; ravno toliko tudi za Alojzijevešče).

Srčna hvala!

Preplače za „Šolski Dom“ za S. Gregorčičevo knjigo „Job“ so poslali naslednji rodoljubi in dobrotniki: Cazafura Ludovik trgovec v Tolminu 1 K 60 v; Lukančič Tomaž, učitelj v Gabrijah 1 K 60 v.

„Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev“ bo imela svoj letni občni zbor v četrtek 16. marca ob 10. in pol uri predpoludne v svojih prostorih v ulici Veturini št. 9, I. nadstropje. Pridruženim zadrugam in društvom se je razposlal podroben dnevni red z vabilom, da imenujejo in odposljejo k občnemu zboru svoje pooblaščenca. S posvetovalnim glasom se smejo udeležiti občnega zbora razen pooblaščenca tudi drugi člani pridruženih zadrug in društev. — Goriški Slovenci smemo biti ponosni na to, da se nam je posrečilo ustanoviti zvezo ter pridobiti jej revizijsko pravico in državno podporo. Vsak goriški rojak, kateremu bije srce za blaginjo slovenskega naroda, je te pridobitve vesel; le tisti možičelj, ki je z mesarskim nožem rezal „Krojaško zadrugo“, ne da bi jo bil mogel razmesariti, in je poročal med svet, da „klerikalne“ hiše v Gorici pokajo, ki še danes trdno stoje, kliče ogenj in žveplo nad to „klerikalno“ ustanovo ter psuje njene ustanovitelje z izdajicami in plačanci. Zelenčev glas pa ni tak, da bi segal do neba, in svetovali bi mu, naj pomeča rajši pred svojim pragom ter naj ne zapira oči pred katastrofo, ki se mu bliža brzimi koraki. Neme prav: der Krug geht zum Wasser, bis er bricht, kar bi se po naše reklo, da tudi nekega hujskanja bo enkrat konec. Ko jo kdo tako daleč privozi, da njegovim grožnjam in grozovitostim nikdo več ne veruje, je na koncu svoje akcije. „Goriški zvezi“ pa želimo, naj raste in cvete ter naj obrodi obilen sad v korist našemu kmečkemu ljudstvu. Kdorkoli sodeluje pri zvezi in jo podpira, deluje v blagor svoji domovini, katera potrebuje potrpežljivega dela, ne pa kričanja in zabavljanja. Vsak začetek je težak; a najzalogostnejše je, da ga otežuje rojak, domač človek.

Ladlja se jim potaplja, ključje na pomoč. — „Sloga“ je v svojem delovanju za blaginjo naroda vedno ponudnjal potrebo složnega postopanja v korist in čast naroda ter je v svojih volilnih programih stavljala kandidatom pogoj, da morajo složno nastopati. Največ spoštovanja in ugleda so uživali goriški Slovenci pri vladi, nasprotnih in krvnih bratih po drugih kronovinah takrat, ko so se držali tega načela.

A prišel je tujec po pokoljenju in mišljenju, ki se je v slovenskem jeziku in z navidezno ljubeznijo do ljudstva znal prikupiti zastopnikom „Sloge“, da so ga postavili na častno mesto. Komaj

se je ugrel na lahko pridobljenem sedežu, začel je riti proti rodoljubom, ki so ga povzdignili. „Hočem postaviti novo stranko; ako se mi posreči, nastopim javno; v nasprotnem slučaju ostanem miren“. Na nekem shodu pri Rebku je dokazoval, da je bil siljen razbiti slovo med goriškimi Slovenci ter ustvariti svojo stranko.

Kakor ni bil zvest požrtvovalnim rodoljubom, ki so ga sprejeli v svoje vrste, tako ne pozna nikakih obzirov do svojih vdajenih „somišljenikov“. V deželnem zboru govori in glasuje proti njima ter jih postavlja v zasmeh navzočemu občinstvu, ako to veruje njegovim besedam.

Zdaj so v zadregi; prede jim za popularnost (priljubljenost pri ljudstvu), oziroma za mandate, ki se bodo oddajali v treh letih, katerih nekateri so spojeni z letnimi dohodki 4000 s svetlih kronic, kar je mnogokomu glavna reč. — V deželnem zboru so jo zavozili; trojica jih je, a še ti popolno nesložni. V zadnjem zasedanju so bili tako nepredvidni, da so glasovali za novi občinski red, katerega obsoja ves slovenski del dežele in dr. Treo po vrhu. Dali so si klofuto; kaj storiti? Dr. Tuma je toliko pameten, da vsaj molči; dr. Treo se pa ne dá potolažiti. Prišel je v Gorico, da bi postal deželni odbornik z letnimi 4000 K, in zdaj taka smola!

Našel je moža z dvema dušama, katerih ena gori za „klerikalce“, a druga služi dr. Tumi, ter ga je poslal na županski shod z naročilom, naj poskrbi, da se sprejme resolucija, s katero se zahteva skupen shod občinskih zastopnikov in veleposestnikov, ki naj pridušajo in zavežejo deželne poslance, da naj skupno in složno postopajo.

Kar je „Sloga“ zahtevala, kar je dr. Tuma zavrgel, to predlagajo njegovi mešetarji kot edino rešilo misel. — Vendar počasi. Ni vse eno, kar „Sloga“ tirja, in to kar mešetarji priporočajo. „Sloga“ meni složno postopanje vseh poslancev, mešetarji z Andrejem Gabrščekom na čelu pa složno postopanje narodnih (katoliško-narodnih) poslancev z „napredniki“.

Sedmorica naj se udá trojici! Iz rodoljubja bi sedmorica morda to tudi storila; ali kakšna je trojica? Edina je k večjemu (ne zmiraj) v nasprotstvu proti sedmorici, v pozitivnem delu ima toliko misel, kolikor glav, kajti, kakor rečeno, načelnik dr. Tuma govori in glasuje proti tovaršima.

Ako ima priti do složnega delovanja slovenskih deželnih poslancev, je treba najprej, da se trojica med sabo zjedini, ali pa da gg. Štrekelj in dr. Treo pustita svojega načelnika dr. Tuma na cedilu. Po osebnem mišljenju sta gg. Štrekelj in dr. Treo bolj blizu narodnim poslancem nego dr. Tumi. Ali se pa moreta od njega odtrgati, je drugo vprašanje. G. Štrekelj je, v kolikor stvari poznamo, v tem oziru precej prost; dr. Treo pa povsem navezan na dr. Tuma in And. Gabrščka. V ljudski posojilnici je dr. Treo predsednik, And. Gabršček pa gospodar. Naj se dr. Treo zvija in krči, kakor hoče, tej zvezi se ne more odtegniti, ker ga veže podpis ter pravno zastopstvo ljudske posojilnice in trgovske zadruge.

Kaj pa dr. Tuma? Previdni kmetje ne bodo zadovoljni, da jim dr. Tuma samo obeča, da hoče složno postopati, ampak bodo zahtevali jamstva; kajti voljen je bil kot kandidat „Sloge“ in se je obrnil, ko se je ugrel, proti isti „Slogi“ in njenim zvestim zastopnikom. Kdor je svojo politično zvestobo na tak način dokumentiral, se ne sme potoževati, ako ga drugi zastopniki ljudstva s tem vred smatrajo sploh za nesposobnega za skupno in složno delovanje, dokler svoje sposobnosti v to ne dokaže z nepobitnimi dokazi, obstoječimi v dejanjih in ne v slepilnih frazah.

Vojaška inšpekcija. — Kornij poveljnik fcm. Suceovaty, ki je prišel v terek s ponočnim brzovlakom v Gorico, inšpiciral je te dni tuk. posadko. V četrtek predpoludne okolo 10. ure razpostavljen je bil pešpolk št. 47 na Travniku, da si ga je ogledal. Popoludne istega dne ogledal si je korni poveljnik hleve, v katerih bodo nastanjeni konji husarskega eskadrona, ki pride prve dni prihodnjega meseca v Gorico. Spremljal ga je podpolkovnik Chalaupka. Zvečer ob 7. uri povabil je korni poveljnik častnike tuk. posadke k banketu, ki je bil v hotelu „Südbahn“. Po banketu počastil je s svojo navzočnostjo ples orožniških podčastnikov. Včeraj bi se imele vršiti vaje zunaj mesta, a ker je bilo preslabo vreme, se to ni zgodilo in je pl. Suceovaty odpotoval že ob 6:40 uri zjutraj.

Tukajšnje c. kr. finančno nadzorništvo nam piše: C. kr. užitinski

urad bil je dosedaj v Barzellinskih ulicah, ločen od glavne davkarje v kapucinskih ulicah. Stranke so morale vsled tega zaradi užitnine hoditi na dva kraja, kar je prizadevalo mnogo zgube časa. Da se tej nepriliki pride v okom, prestavil se je danes tudi užitinski urad v davkarje, kjer je v sobi št. 4. v pritličji zedinjen z uradom za pobiranje užitnine. Boleta se torej dobi v isti sobi, kjer se tudi plača užitnina.

Mestna mesuica prodana. — Metno mesnico kupil je mesar Ludovik Illichér, ki se je obvezal, da bode prodajal meso vedno 8 vin. ceneje nego drugi mesarji.

Izpred sodišča. — Dne 27. februarja je bil obsojen na 3-mesečno ječo z jednim postom vsaki mesec od tukajšnjega okrožnega kot kazenskega sodišča nekdanji kasir tvrčke Redlich in Berger, 35-letni Hugo Petak.

Petak si je namreč izmislil način, na kateri je delj časa goljufal bolniško blagajno. On je podpisaval pobotnice, katere so bile spisane, seveda falsificirane, na imena delavcev, katerim se še o boleznih sanjalo ni. Ko je pa nekega dne zdravnik bolniške blagajne si hotel napraviti statistiko boleznij, je opazil, da so bili njegovi podpisi ponarejeni, in da so bili vpisani delavci, ki niso bili nikoli bolni. In tako prišli so na sled goljuffji.

Se ji ni posrečilo. — Amalija B. s Trnovega prišla je v sredo k nekemu zlatarju v Gorici ter mu ponudila na prodaj lep zlati broš z biseri. Zlatarju pa se ni zdelo, da je to njena lastnina. Nesel je zaradi tega broš na tukajšnjo policijo, kamor ga je morala spremiti tudi B. Tam pa je B. izpovedala, da je našla broš v mestu.

Zopet tatvina. — V sredo po noči udrli so neznan tatje v zalogo piva Reinighaus, ki se nahaja na Korju. Iz zaloge so se spravili v pisarno, kjer so vse raznesli, kar jim je prišlo pod roke. Ali našli so samo 5 kron, katere so si obdržali. Hoteli so se spraviti tudi nad železno blagajno, ali zaman je bil njihov trud. Vrnili so se ravno po isti poti, koder so prišli. Pustili so pa v pisarni gorečo luč in drugo orodje, ki so potrebovali pri ulomu.

Strašna noč v propadu. — V sredo podal se je 54 letni sodni sluga v Tolminu, Jože Slejko, po uradnih opravkih v Nemški Rut. Pri vsem tem, da je hudo snežilo in vmes tudi deževalo, sklenil je Slejko, da se hoče na vsak način še istega večera vrniti v Tolmin. Odpravil se je proti domu ob 6. uri zvečer. Zaradi goste teme zgrešil je, poslužujoč se kratic, hkratu pravo stezo. Pri vsem tem nadaljeval je Slejko svojo pot, misleč, da pride že zopet na pravo stezo. Kar mu zmanjka pod nogo tal in prevrne se v propad, globok kakih 60 metrov. Pri padcu prišel je ob klobuk in ob sukno. Ko se je privaril do dna, prišel je ob zavest. Pomalo pa se mu je začela zavest vračati in tu občutil je strašne bolečine na obrazu in na nogah. Kmalu se je prepričal, da ima desno nogo na dveh mestih zlomljeno, z obraza pa mu je tekla kri. Ležal je revež na snegu in dež je lil nanj, ne da bi se mogel ganiti zaradi zlomljene noge in vsled hudih bolečin. Na pomoč ni bilo skoro misliti. Vendar je začel upiti in klicati na pomoč, a zaman. Polotil se ga je strašen obup in kmalu padel je zopet v nezavest. Ko se je zopet zavedel, videl je, kako pada nanj sneg, namešan z dežjem. V tem strašnem položaju prebil je celo noč, ki se mu je zdela večnost.

Začelo se je svitati. Slejko začel je zopet na vso moč klicati na pomoč. Pa zopet zastoj. Ko se je že dobro zdanilo, začel je korake nad propadom in začel je zopet vpiti. Ali oseba, ki se je bila približala propadu, zbežala je hitrih nog proč, začuvši vpitje iz propada. Nedolgo za tem čuti je bilo zopet moške glasove. Slejko začel je zopet vpiti, a sedaj dobil je tudi odgovor. Oni mož, ki je prvi čul vpitje iz propada in je zbežal, tekkel je namreč v vas povedati ljudem, kar je slišal. Odpravili so se koj na lice mesta še trije drugi možje, vzemši seboj sekire, puške in vrvi. Ti so vrgli v propad vrvi, s katero se je Slejko obvezal, in potegnili so ga na to iz propada.

Prepeljali so ga potem v Tolmin in od tam v tuk. bolnišnico, kjer se nahaja v žalostnem stanu, pa vendar ne v takem, ki bi izključil njegovo zapetno okrevanje.

Zblaznelega pripeljali so v četrtek v tuk. norišnico 19 letnega Jakoba Strausa, z Bukovega pri Cerknem. Nesrečnež obolel je najprej jako hudo za influenco, a je potem zblaznel ter začel besneti. Tako je n. pr. dvakrat svojo brata in sestro hotel napasti s sekiro.

Izgubljene in najdene reči. — V terek zmanjkalo je nekemu možu iz Terca, hodečemu od Kornja proti Raštelju, 160 kron, katere so mu bile malo prej izročene.

Iz Solkana nam pišejo: Društvo otroški vrt v Solkanu je dobilo od zbranih rodoljubnih Solkancev v Atenah 25 K. — Srčna jim hvala, ki se spominjajo svojih nadobudnih otrok v daljni domovini.

Goriška slovenska mladina raja danes zvečer v „Trgovskem Domu“. Vabljeni gostje se ponovno uljudno vabijo na ta večer mladine, da se v njenem krogu prisrčno in neprisljano poveselejo, da jim cvetje mladih let razvedri dušo in srce. Današnji večer naše mladine obeta biti eden najkrajšnejših letošnjega predpusta. Vse priprave so dovršene; za cenjene goste so preskrbljene kar največje udobnosti. Presenečenja so na dnevnem redu. — Kdor se hočeš torej zabavati danes zvečer, pridi v „Trgovski Dom“. — Odbor.

Vabilo k veselici, katero priredi „Narodna čitalnica“ v Cerknem dne 5. sušca 1905 v dvorani „Gospodarskega doma“. Vspored: 1. I. Laharnar: „Na planine“, mešan zbor; 2. Ch. Dancla: „Air Varié“ op. 89, za klavir in violino; 3. V. Parma: „Zapoj mi, ptičica glasno“, samospjev s spremljevanjem glasovirja; 4. G. Tribnik: „Slavčku“, moški zbor; 5. K. Böhm: „Španska podoknica“, za glasovir in violino; 6. Prizor s petjem iz nar. igre „Legijonarji“, vglasbil Viktor Parma; 7. „Venček slovenskih narodnih pesmi“, priredil Gab. Bevk za mešan zbor; 8. Dobro došli! Kdaj pojedete domu? Veseloigra v jednem dejanju; 9. Šaljivo srečanje; 10. Prosta zabava. Vstopnina: Za nečlane sedeži 60 vin., stojišča 40 vin. Člani plačajo polovico. Otroci izključeni. Začetek ob 7. uri zvečer. Med posameznimi točkami in pri prosti zabavi igra tamburnski zbor. Vstop dovoljen samo udom in povabljenim. Preplačila se hvaležno sprejemajo v društvene namene. Odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da se je pri založnikih družbinih vžigalice gg. bratih Perdan v Ljubljani in pri založništvu družbinega pralnega mila izvršila najstrožja revizija, ki je uverila družbino vodstvo, da so le te založniške tvrčke oddajale vse po pogodbi naši družbi. Ob tej priliki opozarjamo vse cenjene slovenske rodoljubkinje in rodoljube, da rabijo izključno le družbine vžigalice in družbino pralno milo. S tem se zagotavljajo družbi stalni dohodki, in rabijo objednem le najboljši izdelki.

Sprememba voznega reda s 4. marcem na progah Divača-Pulj in Trst-Poreč. — Na črti Divača-Pulj bo z dnem 4. marca vsaki terek in soboto vozil brzovlak št. 5 ter bo imel zvezo z dunajskim brzovlakom južne železnice št. 2/a. Odhod iz Divače ob 6. uri 34. minut, prihod v Pulj ob 9. uri 25 minut predpoludne. Osební vlak št. 12. bo s 4. marcem odhajal iz Pulja 5 minut prej (ob 5. uri 15 minut zjutraj), ter bo dospel v Divačo ob 8. uri 52 minut (sedaj ob 8. uri 55. minut predpoludne). Brzovlaka št. 3 in 5 se bosta ustavljala tudi v Vodnjaku. Na lokalni železnici Trst-Poreč bo osební vlak št. 712 prihajal v Trst-Sv. Andrej ob 8. uri 35 minut. (doslej ob 8. uri 30 minut predpoludne) in osební vlak št. 713 bo prihajal v Buje ob 10. uri 15 minut (doslej ob 10 uri 10 minut zvečer).

Obstrukcija italijanskih železničarjev. — Obstrukcija italijanskih železničarjev se še vedno nadaljuje. Železničarji izpolnjujejo dotične prometne predpise iz leta 1842 tako točno, da rabijo vlaki, do koder so rabili do sedaj dve uri, vsled točnega izvrševanja predpisov nič manj nego sedem ur. Ljudje se zaradi tega radi vozijo s kočijami, ker dospejo v tisti kraj prej nego z vlakom. Dogajajo se med strankami in med železničarji burni prizori. Tako je neka žena oklofutala nekega sprevodnika, ker ji ni dovolil, da bi vzela s seboj v železniški voz kovček, ki je bil le pol centimetra daljši, nego določujejo dotični predpisi. Med drugim je tudi predpisano, da se ne sme sestavljati vlakov 20 minut, predno ima priti kak vlak. Na to se preje ni oziralo, a sedaj seravnajo železničarji „strogo“ po predpisih in tako povzročajo velike zamude.

„Zvezda“ na Dunaju je na svojem 6. občnem zboru izvolila sledeče gospode v odbor: Jak. Pukl-a, predsednikom. Jak. Vouk-a, 1. podpredsednikom, Gabrijela Mežnarja, 2. podpredsednikom, Jak. Semeta, blaginjakom, Vinko Krušiča, ml. tajnikom; odbor: Ivana Lazarja, Franc

Merlaka, Ivana Tomaževića; namestnike: Fr. Šušteršiča, Iv. Petermanna, Ivana Vončina; za revizorje: dr. Fr. Gösla, Jos. Božiča, Fr. Smerdnja. G. Jak. Seme bil je zaradi svojih zaslug za društvo enoglasno izvoljen častnim udom, prejšnja častna uda sta predsednik g. Jak. Pukl in pevovodja g. Vinko Krušič. Društvo je imelo tri predavanja gg. stotnik Ferd. Kavčiča, Iga Kaša in dr. Göstla. Zabavnih večerov je društvo imelo 8, izlete 3 (v Maria Enzersdorf, Giesshübl in Ober-St. Veit). Odbor je razdelil več podpor med potrebne člane in druge, pa tudi nekaterim vseučiliščnikom. — Društvo je lepo napredovalo v vsakem obziru, posebno pa v petju. Pri zabavah je dvorana navadno pretesna.

Vegova slavnost na Dunaju bode v sredo 15. sušca t. l. v dvorani hotela „zur Post“, Dunaj, l. Fleischmarkt 16. Prijazno sodelovanje so obljubili: Gospica Marijanica Zmerlikarjeva, operna pevka, gospod Karol Jeraj, član, c. kr. dvorne opere (gosli), jugoslovanski godbeni kvartet (gg. K. Jeraj, M. Lenarčič, S. Santel, C. Küne), gosp. Janko Jež, samospjev: gg. J. Jež. in Vinko Krušič ml. (dvospev); slovenski moški in mešani pevski zbor pod vodstvom pevovodje „Zvezde“ g. Vinko Krušiča st.; godba bos. pešpolka št. 4 pod vodstvom g. kapelnika H. Pavliša. — Pevske vaje za moški in mešani zbor se vrše vsak ponedeljek in vsako sredo od 7. do 9. ure zvečer v „Slovanski Besedi“, Dunaj, l. Fleischmarkt 16 (vhod Drachengasse 3). Udeležuje se jih že lepo število pozhrtvalnih pevk in pevcev. Upati je, da se jih bode še več udeleževalo, da bode krasno in navdušeno donela slovenska pesem združenih slovenskih pevcev in pevk v slavo slavnemu učenjaku in junaku Jurju baronu Vegi.

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se pripravljajo kavinna pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom „KATHREINER“.

Izviran okus kave dosežete s prinesanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! — Vzorak dragovljno. Pošlino 5 kg. pošlino 4 K. 50 h franco.

„DOMACI PRIJATELJ“

Vydrova laboratorij žitne kave Praga 18711.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Ivan Kravos
priporoča svojo
sedlarsko delavnico
v Gorici
ulica Vetturini 3.

Anton Kuštrin
v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti dubovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko l. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljišveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus
mizar in lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški) ter podružnica za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z opako, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

F. Repolusk
župnik v Št. Vidu p. Mislinje na Štajersk. spričuje, da je ozdravila njegovo 19 let ga nadlegujočo želodčno bolezen **edino** le uporaba **želodčne tinkture G. PICCOLI**-ja, dvornega zal. Njeg. Svet. in lekarja v Ljubljani.

Iz najboljšega pripravljanja priporoča vsakemu na želodeu trpečemu **tinkture za želodec**, katere steklenice stane 20 vin. in se vnanja naročila izvršujejo točno.

MÈD
zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni
J. KOPAČ
Gorica, ulica Sv. Antona št. 7

po sledečih cenah:

Med izpibani pomladanski beli	kg	K 1:20
„ jesenski	„	1:20
„ v satju	„	1:—
„ cejen	„	1:—
„ za pitanje čebel	„	1:20

Na debelo po znanih cenah h.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice SV. MARKA

so glasovite in nenadkriljive in se posebno uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izbornom proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh, preženejo mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti maternici in madronu in ne bi smele manjkati v nobeni hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročuje točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, tik cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotnica se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko: 1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata 8 K, 3 ducate 11 K, 4 ducate 14 60 K, 5 ducatev 17 K. — Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Iv. Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, nadlogar; St. Borič, župnik; Zofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb,
Ustanovljena l. 1360. Markov trg 95, poleg cerkve sv. Marka.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga
pristnih belih in črnih vin is lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Zaloga piva
Auerjevih dedičev v Ljubljani, in plsenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga ledu, katerega se oddaja le na debelo od 100 kg. napej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Lekarna Cristofoletti,
v Gorici na Travniku.

Trskino (Stokfiževo) jetrno olje

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.

zvirna steklenica tega olja naravno-rmene barve po K 1'40, bele barve K 2

Trskino železnato jetrno olje. Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave. S tem oljem se ozdravejo v kratkem času in z gotovostjo vse kostno bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vlnarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijska pijača iz kine in železa
najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.
Ena steklenica stane lono 60 kr. v. n.

Pozor!

Prva krajska z vodno silno na turbino delujoča
tovarna stolov na paro
FRANCE ŠVIGELJ
na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem in predstojnikom savodov in šol, krčmarjem in kavararjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene stole, fôtelje, gugalnike, naslonjače itd. po kar najbolj niski ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano. Največja izbi-a stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. Na željo pošlje tvrdka najnovjše in obširne cenike z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko. Imam tudi stole za krčmarje po 2 K vedno v zalogi.